

SCI-CONF.COM.UA

**PRIORITY DIRECTIONS
OF SCIENCE AND TECHNOLOGY
DEVELOPMENT**

**ABSTRACTS OF V INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JANUARY 24-26, 2021**

**KYIV
2021**

PRIORITY DIRECTIONS OF SCIENCE AND TECHNOLOGY DEVELOPMENT

Abstracts of V International Scientific and Practical Conference

Kyiv, Ukraine

24-26 January 2021

Kyiv, Ukraine

2021

UDC 001.1

The 5th International scientific and practical conference “Priority directions of science and technology development” (January 24-26, 2021) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2021. 1798 p.

ISBN 978-966-8219-84-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Priority directions of science and technology development. Abstracts of the 5th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Kyiv, Ukraine. 2021. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/v-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-priority-directions-of-science-and-technology-development-24-26-yanvary-2021-goda-kiev-ukraina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kyiv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2021 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2021 Authors of the articles

ВЕТЕРИНАРНЫЕ НАУКИ

12. *Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Бахур Т. І., Джміль В. І., Шмаюн С. С., Ткаченко С. М., Ткаченко І. С.* 93
ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ОТОДЕКТОЗНОЇ ІНВАЗІЇ
13. *Білошицька Л. В., Дубовий А. А.* 99
РЕЗУЛЬТАТИ МОРФОЛОГІЧНИХ І БІОХІМІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ КРОВІ ХВОРИХ КОТІВ ЗА ЛІКУВАННЯ
ГОСТРОГО ГЕПАТИТУ
14. *Гребенюкова К. О., Франчук-Крива Л. О.* 103
ОСОБЛИВОСТІ БІОХІМІЧНИХ ЗМІН КРОВІ У КЛІНІЧНО
ЗДОРОВИХ КОТІВ ГЕРІАТРИЧНОГО ВІКУ
15. *Кладницька Л. В., Величко С. В., Кисилиця В. В.* 108
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ
ДИРОФІЛЯРІОЗУ В СОБАК
16. *Папченко І. В., Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Случ О. В.* 111
ПРИЧИНА ЗАГИБЕЛІ МОЛОДНЯКУ СТРАУСІВ У
ПРИВАТНОМУ ГОСПОДАРСТВІ
17. *Поліщук Ю. А., Дубовий А. А.* 118
ЗМІНА МОРФОЛОГІЧНИХ ТА БІОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ
КРОВІ ЗА ЛІКУВАННЯ ГОСТРОГО ПАНКРЕАТИТУ СОБАК

БИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

18. *Васильєва Т. В., Бондаренко О. Ю., Коваленко С. Г., Немерцалов В. В.* 122
ЗБОРИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ РОСЛИН ГЕНРІХА МОРІЦА
ВІЛЬКОМА В ІСТОРИЧНІЙ КОЛЕКЦІЇ Е. Е. ЛІНДЕМАНА
ГЕРБАРІЮ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА (MSUD)
19. *Волошкіна О. С., Варавін Д. В., Сінаков Р. В.* 129
«ЗЕЛЕНЕ» БУДІВНИЦТВО ТА ПЕРЕХІД НА АЛЬТЕРНАТИВНІ
ВИДИ МОТОРНОГО ПАЛИВА У КОНТЕКСТІ ПОДОЛАННЯ
НАСЛІДКІВ ЗМІН КЛІМАТУ
20. *Крупєй К. С., Долотій М. М.* 136
ФІТОТЕСТУВАННЯ ТОКСИЧНОСТІ КОСМЕТИЧНИХ
МИЙНИХ ЗАСОБІВ
21. *Лисенко Г. М., Воробйова К. М., Сущенко Л. І.* 140
ВПЛИВ ВИБІРКОВИХ САНІТАРНИХ РУБОК НА СТАН
ПОПУЛЯЦІЇ LILIUM MARTAGON L. В ІЧНЯНСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ ПРИРОДНОМУ ПАРКУ
22. *Мустафаєва Гюльзар Алигейдар к., Исаєва Камаля Бахлул к., Асланова Гюльнара Мирзабала к.* 147
ПАРАЗИТЫ ДВУХ ВИДОВ ЩИТОВОК В АЗЕРБАЙДЖАНЕ
23. *Сак А. Є., Антіпова Р. В.* 154
ПОРУШЕННЯ ЛІПІДНОГО ОБМІНУ САМЦІВ ЩУРІВ ПРИ
НАДМІРНОМУ СПОЖИВАННІ ПАЛЬМОВОЇ ОЛІЇ

ПРИЧИНА ЗАГИБЕЛІ МОЛОДНЯКУ СТРАУСІВ У ПРИВАТНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

**Папченко Іван Васильович,
Антіпов Анатолій Анатолійович,
Гончаренко Володимир Петрович,**
канд. вет. наук, доценти
Случ Олексій Валерійович,
головний лікар ветеринарної медицини
Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Україна

Вступ./Introduction. Останніми роками до птахівничої галузі добавилось і страусівництво. Страусівництвом займаються не лише в Україні, а й багатьох інших країнах світу. Переважно вирощують африканських страусів Ці тварини не вибагливі до кліматичних умов і легко можуть переносити низькі температури (-10 -15 °С). Страуси всеїдні тварини, але основою їхнього раціону є рослинні корми. Вони живуть сім'ями, які складаються із самця і двох самок. Відкладання яєць самками починається з трирічного віку. За сезон (весна–літо) самка може відкласти у середньому 60 яєць. Яйця від молодих самок частіше використовуються для харчових цілей, так як вони не всі запліднені. Від однієї сім'ї внаслідок інкубації яєць можна одержати до 120 пташенят. Тривалість інкубації становить 42 дні [1, 2].

Особливого догляду потребують новонароджені пташенята. Так як страуси теплолюбива птиця, то перші два місяці страусенят утримують у приміщеннях з температурою 30-32 °С і поступово її знижують. В цей період важливого значення набуває годівля пташенят у зв'язку з інтенсивністю їх розвитку (за місяць висота страусенят збільшується на 30 см). В раціон їм включають повноцінні комбікорми з наявністю вітамінно-мінеральних добавок і соковиті корми, в тому числі подрібнену моркву. В 3–4- місячному віці страусенята споживають такі ж корми, як і доросла птиця. За оптимальних умов

утримання і достатньої повноцінної годівлі за 10 місяців страусенята можуть досягти двох третин маси дорослих особин.

Розведення страусів в господарствах є економічно вигідно, так як крім дієтичного м'яса і яєць, реалізації піддають пір'я, жир, шкіру. Пір'я використовується як прикраса до одягу, крім того воно володіє специфічними властивостями – до нього не прилипають пилові часточки, що вигідно використовувати його для очистки оптичних приладів. Шкіра страусів за своїми показниками не поступається перед шкірою крокодилів і її використовують для пошиття одягу, взуття тощо. Площа шкіри від дорослого самця може мати до 1,5 м². Жир страусів використовують в парфумерній галузі і в медицині (лікують опіки і інші патології). Частково власники страусиних ферм одержують дохід, проводячи екскурсії для любителів екзотики та туристів [3, 4, 5].

Доросле поголів'я страусів досить стійке до різних хвороб, які зустрічаються у інших видів птиці. Але молода птиця, на початку розвитку, досить чутлива до температурного режиму і повноцінності годівлі. В період інтенсивного росту молоді тварини потребують не тільки білки, жири, вуглеводи, але і забезпечення достатньою кількістю вітамінів і мінеральних речовин. За недостатнього надходження в організм мінеральних речовин часто порушується енхондральне окостеніння і формування кісток. Особливо це негативно впливає на кістки тазових кінцівок на яких покладається найбільше навантаження. Недостатня рухова активність (малі розміри вигульних площадок) також певною мірою впливає на стан кісток кінцівок.

Мета роботи./Aim. Встановити причини загибелі страусів у господарстві та дати рекомендації щодо подальшого утримання та годівлі тварин.

Матеріали і методи./Materials and methods. З подібною проблемою нам довелось зустрітись у одному із приватних господарств, яке тільки почало займатись розведенням страусів. Було закуплено десять страусенят віком 3,5–4 місяці. Утримувались страуси у вольєрі розміром 10x18 м, а нічний час

проводили в пристосованому утепленому приміщенні, на глибокій підстилці із соломи, площею 32 м². Годували страусів власним комбікормом, приготовленим із зерна ячменю, пшениці і кукурудзи. Зелених, соковитих кормів і вітамінно-мінеральних добавок в раціон не включали. Через два місяці такої одноманітної годівлі у одного страусеняти стався спонтанний перелом великогомілкової кістки. В цей же день тварина була доставлена у клініку хірургії де їй була надана хірургічна допомога (через верхній епіфіз великогомілкової кістки ввели металічний штифт). Через 3 години після виходу від наркозу страус загинув. Причиною смерті міг бути больовий шок, бо страуси досить чутливі до різних стресових ситуацій.

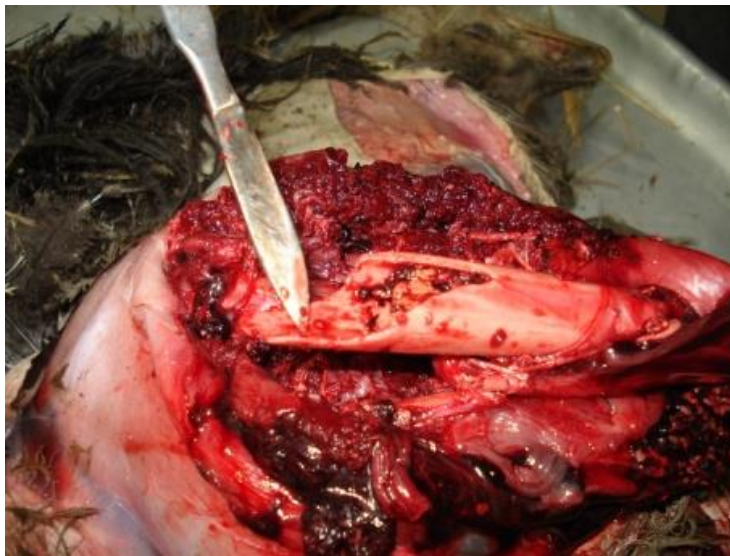
Наступного дня мертвим знайшли друге страусеня. Обидва трупи страусів були доставлені для розтину в секційну залу лабораторії патологічної анатомії кафедри ветеринарно-санітарної експертизи, гігієни продуктів тваринництва та патологічної анатомії імені Й.С. Загаєвського Білоцерківського НАУ. [6].

Результати і обговорення./Results and discussion. При обстеженні трупа страуса, що загинув в період ночівлі, виявили двосторонні переломи великих гомілкових кісток, які розташовувались у верхній третині їх довжини. Тканини навколо переломів (підшкірна і міжм'язова сполучна тканина та м'язи) були інтенсивно просочені напівзгорнутою кров'ю (рисунок 1). Переломи кісток нерівні, оскольчасті, компактна кісткова речовина в місцях зламу витончена, товщиною 1–1,5 мм (рисунок 2). Порожнина трубчатих кісток заповнена червоним кістковим мозком.

Досліджуючи внутрішні органи, суттєві зміни виявили в шлунку. Залозиста його частина була більшою, ніж м'язова (рисунок 3) і повністю була заповнена соломою (рисунок 4). Запальні процеси в слизовій оболонці не відмічались. На межі з м'язовою частиною шлунка знаходилась значна кількість гравію різних розмірів. Окремі із них сягали 3–3,5 см (рисунок 5). М'язова частина шлунку була заповнена ніби спресованим сухуватим кормом,

Рисунок 1. Підшкірна і міжм'язова сполучна тканина просочені кров'ю

Рисунок 2. Зовнішній вигляд кісток в місцях зламу

Рисунок 3. Зовнішній вигляд залозистої та м'язової частини шлунку

Рисунок 4. Солома у залозистому шлунку

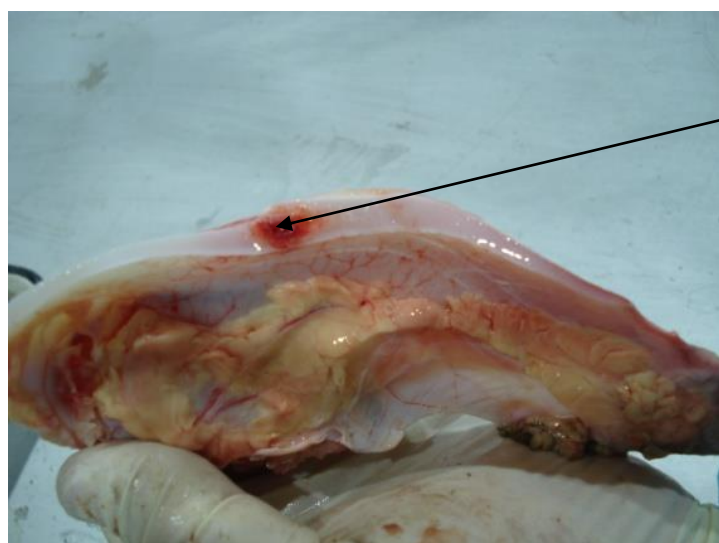
Рисунок 5. Зовнішній вигляд гравію різного розміру

що складався з піску, гравію та невеликими домішками подрібненого (перетертого) рослинного корму (рисунок 6). М'язи шлунку помірно розвинені, пружні, темно-червоного кольору. В дванадцятипалій і передній частині голодної кишки відмічався слабо виражений слизовий катар. Хімус набув темно-зеленого кольору. Легені мали сіро-червонуватий колір, еластичні. Серце злегка збільшене за рахунок розширення правого шлуночка. Міокард однотонно забарвлений в сіро-червоний колір. Печінка злегка збільшена, зів'ялої консистенції, не однотонно забарвлена у червоно-коричневий і жовтуватий колір. На розрізі вона такого ж кольору, як зовні мало кровонаповнена. Нирки не збільшені, пружної консистенції, коричневого забарвлення. Селезінка не збільшена, дещо зів'ялої консистенції. В задній частині тонкого і в товстому кишечнику патологічних змін не виявлено.

**Рисунок 6. Спресований корм з піску, гравію та домішків
рослинного корму**

Дослідження грудної кістки показало, що вся вона побудована із хрящової тканини, лише у вентральній, найтовщій її частині, на розрізі виявили невеликий осередок, розміром до 1 см енхдрального кісткоутворення червоного кольору (рисунок 7).

Рисунок 7. Зовнішній вигляд невеликого енхдрального кісткоутворення

Подібні патолого-анатомічні зміни були виявлені і в трупі страуса, який загинув після оперативного втручання.

На нашу думку причиною загибелі страусів стали порушення обміну речовин за низького забезпечення раціону компонентами вітамінно-

мінерального живлення, що відобразилось на формуванні кісток в період інтенсивного росту. Про це свідчить затримка енхондрального кісткоутворення в тілі грудної кістки у страусів п'ятимісячного віку. А найбільш вразливою ланкою виявились великогомілкові кістки, що піддались спонтанним переломам. Очевидно страуси досить чутливі до больових відчуттів, які могли викликати больовий шок і загибель. Наявність великої кількості соломи і піску у шлунку, на нашу думку, пов'язано із спотворенням апетиту за дефіциту вітамінно-мінерального живлення, що часто спостерігається у ссавців.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Папченко І.В. Випадок загибелі страуса / І.В. Папченко, А.А. Антіпов, В.П. Гончаренко // Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Сучасний розвиток ветеринарної медицини. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 30 жовтня. Білоцерківський НАУ, 2020. С. 21–23.

2. Загибель страуса, пов'язана із завалом шлунку піском і гравієм / І.В. Папченко, А.А. Антіпов, В.П. Гончаренко, О.В. Слущ // The 3rd International scientific and practical conference – Priority directions of science and technology development (November 22-24, 2020) SPC – Sci-conf.com.ua, Kyiv, Ukraine. 2020. I. 68-76.

3. Сушко І.С. Розведення, годівля і утримання страусів. / І.С. Сушко / Науково-теоретичний журнал «Студентський науковий вісник» - Миколаїв, 2010. - Випуск 2 (3). Частина 4 - 2010. С. 75-82.

4. Епізоотологічний моніторинг і діагностика лібіостронгільозу африканських страусів / Н.М. Сорока, К.В. Дідаш, Н.І. Бойко та ін. // Ветеринарна медицина України. - 2009. - N 11. - С. 28-30.

5. Паразитарні захворювання страусів А.Б. Бабенко, Л.І. Луценко, Н.В. Сумакова // Ветеринарна медицина. - 2010. - Вип. 93. - С. 22-24.

6. Патолого-анатомічний розтин трупів сільськогосподарських тварин з основами судової ветеринарії: Методичні рекомендації для студентів освітнього рівня – магістр та слухачів Інституту післядипломного навчання / І.В. Папченко, Ю.М. Тирсіна, М.В. Утеченко - Біла Церква, 2019 - 47 с.